

sion, svarende til $\frac{2}{3}$ af vedkommende Lærers Løn, indtil han har naaet Ansættelse andetsteds enten i Statens eller Kommuneis Tjeneste. Det var over for dette Forhold, at jeg brugte dette Udtryk „Mingende Mønt“. Jeg maa fastholde det Standpunkt, som det Mindretal, jeg fører Ordet for, har indtaget, jaabel som de Forslag, jeg har stillet. Jeg anbefaler dem fremdeles til Tingets Velvilje og skal kun slutte disse Bemærkninger — jeg tænker ikke, at jeg skal faa Ordet mere under dette Affnit — med Ønsket om, at det maa lykkes at overbevise Ministeren om, at en nødvendig Betingelse for at faa en Skolelov nu er den, at man imødekommer Kravene om, at Befolkningen faar større Indflydelse, for at den derigennem kan blive knyttet med større Interesse til det offentlige Skolevæsen.

Ordføreren (S. C. Christensen):

Den højtærede Minister talte om, at dette Lovforslag oprindelig var forelagt saaledes, at det havde stærkt begrænset sig, og at det ikke havde medtaget mange Spørgsmaal, som den højtærede Minister vel vidste, der kunde være Interesse for i forskellige Kredse, men at Udvalget ikke havde vist den samme Lyst til at begrænse sig, det havde tværtimod medtaget en hel Del Spørgsmaal, stillet Endringsforslag om en hel Del Ting, som det ønskede taget med. Ministeren haabede, at disse Ting, som Udvalget saaledes havde taget med, nærmest stod som Ønsker, fremsatte fra Udvalgets Side, og syntes at knytte det Haab til Stillingen, at Udvalget under Lovforslagets Gang vilde frafalde om ikke alle, saa dog de allervæsentligste af disse Ønsker. Til hele denne Betragtning skal jeg kun sige, at Udvalget under sin Behandling af Lovforslaget virkelig ogsaa har begrænset sig. Der er mange andre Spørgsmaal, som kunde have været tagne med, og medtagne med Rette, ved en Skolereform, saaledes hele Spørgsmaalet om det overordnede Skoletilsyn, hvilket vi tidligere have haft fremme her, naar vi have drøftet Skoleforhold paa Rigsdagen; men det har Udvalget ikke taget op. Man kunde have medtaget hele Spørgsmaalet om Religionsundervisningens Stilling, idet man, som der har været stærkt Ønske om i sin Tid, kunde have udelukket Religionsundervisningen fra Skolerne og henlagt den til Præsterne; det har Flertallet heller ikke villet. Og saaledes kunde der have været taget adskillige andre Spørgsmaal med. Det har Flertallet, ja det har Udvalget ikke gjort, men Udvalget har begrænset sig til efter mit Skøn at tage nogle af de væsentligste Punkter med ved

denne Sags Behandling, og naar vi have taget disse Punkter med, som jo nærmere ere nævnte, og som senere ville komme til Forhandling under 2det Affnit, have vi ganske vist gjort det, fordi det er vort Ønske, naar vi skulle have en Skolereform, at se disse Ting førte igennem. Det er sikkert nok, at vi ønske at faa disse Ting førte igennem, men jeg maa ogsaa sige, at da vi virkelig ønske at naa frem til et godt Resultat af denne Sag, ønske at faa en Reform ført igennem, er det selvfølgelig, at vi ønske at forhandle saa vel med den højtærede Minister som med det andet Ting om Forslaget. Det er klart, at man under en Forhandling, naar man vil have et Resultat, mangen Gang maa indskrænke sig og ogsaa slaa af paa sine Ønsker. Men dette gælder da ikke alene Folketinget og Flertallet her, men det maa ogsaa gælde den højtærede Minister og det andet Ting. — Hvis man altsaa fra den Side ønsker at naa til et Skolelovsforslag, maa man ogsaa fra den Side tage samme Værdom som den, vi skulle tage, nemlig at finde sig i at beståre nogle af sine Ønsker.

Angaaende de stillede Endringsforslag har jeg nogle Bemærkninger at knytte til, hvad vi have hørt, dels fra den ærede Minister, dels fra ærede Medlemmer her i Salen. Om det allerførste Spørgsmaal i § 1, Udskrivning i 13 Mars Alderen, skal jeg blot gøre et Par Bemærkninger. Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Bernsen) sagde forleden, at her vilde Flertallet frafalde, hvad Fremstridtspartiet en Gang naaede, nemlig i 1855. Ja, saadan noget kan jo siges, men det er i alt Fald kun den ene Side af Medaillen, man saa viser frem, thi det er sikkert nok, at der ogsaa var noget andet, som Fremstridtspartiet i 1855 gerne vilde have sat igennem, og som de i deres Betænkning den Gang meget beklagede ikke at kunne naa, og at det netop er det, vi have naaet, nemlig at intet Barn skal være længere i Skolen end til dets fjortende Aar. Den Side af Medaillen syntes det ærede Medlem ikke at have noget tilovers for. Det ærede Medlem sagde, at det kun var ganske faa Børn, for hvem dette Spørgsmaal havde praktisk Betydning, men samtidig sagde han, at han vidste slet ikke, hvor mange det var, men naar det ærede Medlem erkender dette, er det ikke værd at sige, at det ingen praktisk Betydning har, saa maa man meget hellere sige som jeg: Jeg mangler statistiske Oplysninger herom, men jeg har i det praktiske Liv set adskillige Tilfælde af den Slags, og jeg har set adskillige Tilfælde, hvor det har gjort mig